

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

อดุลย์พร ชุ่มช่วย, ธีระพงศ์ บุศรากุล
สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
อีเมล: cadunporn@gmail.com

Received: February 16, 2019 Revised: February 20, 2019 Accepted: February 28, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น และการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และ 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 285 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)

ผลการวิจัย 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.66$) และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและ รับผิดชอบเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.64$) 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การบริหารงานของผู้บริหาร ต่างกัน เห็นว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่าง เห็นว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, ศตวรรษที่ 21, ผู้บริหาร

Management Skills in The 21st Century of School Administrators under Angthong Primary Educational Service Area Office

Adunporn Chumchuay, Theerapong Budsarakoon

Graduate School, Siam Technology College

Email: cadunporn@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to 1) to study management skills in the 21st century of school administrators under Angthong Primary Educational Service Area Office in five dimensions: flexibility and adaptability, creativity and be yourself, social skills and cross cultural skills, manufacturer and reliable, and leadership and responsibility. 2) To compare the management skills in the 21st century of school administrators under Angthong Primary Educational Service Area Office classified by personal status of administrators.

The samples were 285 administrators under the Office of Angthong Primary Educational Service Area selected by Simple Random Sampling. This research is Quantitative research. The instrument used in this research was a five-rating questionnaire. The statistics employed were mean, standard deviation, t - test, F - test, and one - way analysis. If found the difference statistically significant 0.05 level, using Least Significant Difference (LSD).

According to reserch 1) management skills in the 21st century of school administrators under Angthong Primary Educational Service Area Office was at the high level ($\bar{X} = 4.67$). When considering each dimension, found that the highest average is flexibility adaptability ($\bar{X} = 4.71$). Next, leadership and responsibility ($\bar{X} = 4.70$). Creativity and be yourself ($\bar{X} = 4.66$) and manufacturer and reliable ($\bar{X} = 4.65$). The section in lowest average was social skills and cross cultural skills ($\bar{X} = 4.64$). 2) Compare the skill of management of School Administrators under Angthong Primary Education Service Area found that, teacher with gender, age, and work experience had opinion toward the skill of management of School Administrators under Angthong Primary Education Service Area overall and each no difference. In another hand, teacher with difference work experience had opinion toward the skill of management of School Administrators under Angthong Primary Education Service Area significantly different at a statistical level of 0.05. The results of this research can be useful for school administrators to improve and develop education on flexibility and adaptation.

Keywords : Management Skills, The 21st Century, Administrators

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียนสอดคล้องกับชาลี มณีศรี (2525, หน้า 65) มีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ค่านิยมของสังคมไทยจะยกย่องโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งว่าดีเด่นั้น จะต้องสืบเนื่องมาจากผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 16)

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมไปกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของการระแแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิธีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูประบบปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ (จิราภรณ์ ปกรณ์, 2557, ออนไลน์)

ทักษะการบริหารใน ศตวรรษที่ 21 ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการ บริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีความรู้ เช่น ทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และทักษะด้านการรับผิดชอบเชื่อถือได้และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ เป็นต้น ทักษะเหล่านี้ เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องให้ความสนใจอย่างยิ่ง เพราะการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ และทักษะการบริหาร ในการที่จะผสมผสานเพื่อบริหารการศึกษา และ ในการบริหารการศึกษา ผู้ที่มีอิทธิพลส่งต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารสถานศึกษานโยบายต่างๆ ของการจัดการศึกษา จะเห็นว่าบทบาท ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามี มากมาย ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้อง มีลักษณะ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่สูง มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้มีคุณภาพ สิ่งสำคัญ ที่สุดคือ ตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพผู้บริหารต้องพัฒนา ตนเอง มีความเป็นผู้นำต้องนำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 16)

ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีมาแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 ในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาโดยตลอด แต่ผลการจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นที่น่าพอใจ อาทิ รายงานประเมินคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่น่า

พึงพอใจ การประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านปัจจัยพบว่าผู้บริหารบางส่วนยังขาดภาวะผู้นำไม่ได้นำความสามารถในการบริหารจัดการไปใช้ให้เกิดความสำเร็จต่อการจัดการศึกษา ครูปฏิบัติการสอนบางส่วนยังไม่ใช้ความรู้ความสามารถ ของตนเอง อย่างเต็มตามศักยภาพ และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่าสถานศึกษาบางแห่งไม่มีการจัดกิจกรรมและนำเทคนิค วิธีการนำความรู้ความเข้าใจและสื่อ มากระตุ้นให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ ไม่ได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน การอยู่หนึ่งเฉย การทำแบบเดิม ๆ ตามที่เคยชิน การรอรับนโยบายจากเบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่มีเสถียรภาพ ล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ ส่งผลให้ประเทศชาติขาดศักยภาพในการแข่งขันและเสียผลประโยชน์เมื่อเปิดพรมแดนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 การเริ่มต้นในวันนี้อาจช้าไปนิด แต่ยังไม่สายเกินไปที่จะลงมือทำ โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กร จะต้องตัดสินใจดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคตบนพื้นฐานของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555, หน้า 38-40)

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำมาปรับปรุง และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามความเห็นของครูโดยจำแนกตาม เพศ อายุ และอายุราชการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ความชำนาญ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องรวดเร็ว
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารที่ใช้ศาสตร์และศิลปะทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละ

คนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำมีหน้าที่สำคัญอยู่ 5 ด้าน คือ

1 ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการปรับตัว ในหน้าที่ และดัดแปลงให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงาน ความรับผิดชอบส่วนตัว และความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงานและชุมชน กำหนดและบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูง อดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

2 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน มุ่งความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความรู้ทางปัญญาเพื่อการพัฒนาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสาร เปิดรับแง่มุมใหม่ ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

3 ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ทักษะการสื่อสาร การจัดการ ผ่านทางมัลติมีเดียที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสิทธิผลเชิงสัมพันธร่วมกับผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันและยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถมองเห็นคุณค่าในความต่างนั้น

4 การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคม ใส่ใจกับชุมชน มีการจัดการโครงการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของงาน จัดเรียงลำดับความสำคัญให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้ที่เป็นตัวแบบและเป็นผู้นำ โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์ เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถกำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ

3. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

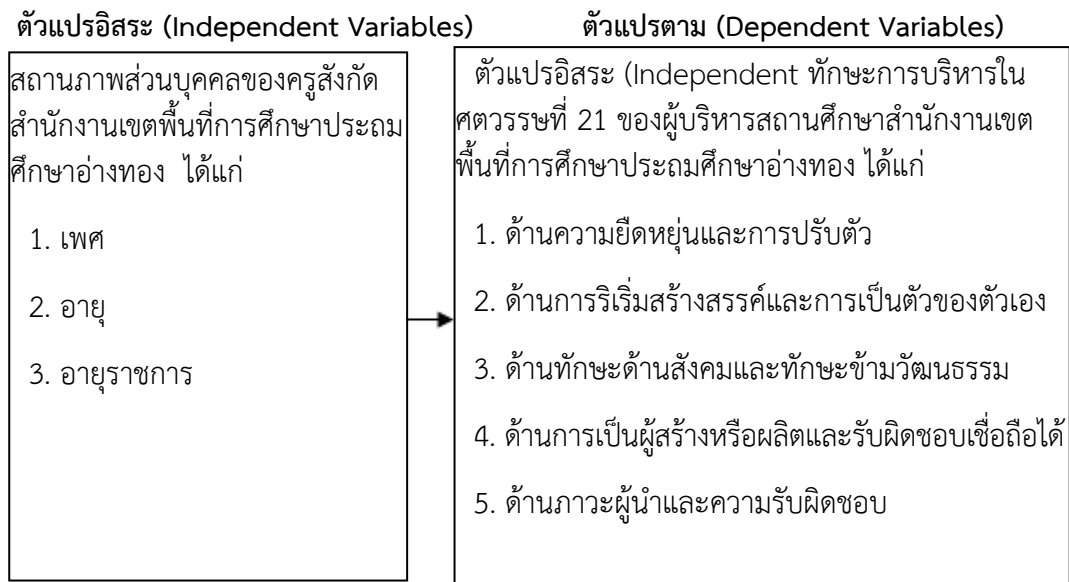
5. ครู หมายถึง ครูประจำการที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

6. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติการสอนแบ่งเป็น ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป

6. ประสบการณ์ของผู้บริหาร หมายถึง ระยะเวลาในการบริหารงานด้านวิชาการแบ่งออกเป็น ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ให้ดำเนินงานพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐาน ตามที่สังคมมุ่งหวัง ต่อไป

3. ข้อมูลผลการวิจัยทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สามารถเป็นประโยชน์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ให้มีประสิทธิภาพในทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มากยิ่งขึ้น

วิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2560 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,066 คน (ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 285 คน หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตามตารางสำเร็จรูปของ Krecie and Morgam (นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์. 2552, หน้า 136) ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และอายุราชการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

- 5 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดังกล่าว จะใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของชั้น

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) คือ เป็นแบบสัมภาษณ์คำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตามวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ เรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ไปใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยกำหนดที่จะศึกษากับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 285 คน ใช้วิธีตอบแบบสอบถาม จนครบตามจำนวนที่ต้องการ 285 คน
3. นำแบบสอบถามที่เก็บมาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์
4. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามเพศอายุ และอายุราชการ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.66$) และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.64$)

2. ผลการสังเคราะห์ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสรุปดังต่อไปนี้

ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยเลือกแนวคิดของนักวิชาการที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้

1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
3. ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สามารถนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ในเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว, ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง, ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม, ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ทั้งนี้ เนื่องจากความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์การอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก (2557) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ในด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว มีการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์การอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับนายกฤตภาส ทับทิมทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้อย (สัมภาษณ์, 1 ธันวาคม 2560 เวลา 10.00 น.) ได้กล่าวถึง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ผู้บริหารต้องมีการปรับตัวในเรื่องของขนาดสถานศึกษา ศึกษาสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน วัฒนธรรม และแนวทางในการทำงาน ของบุคลากรในสถานศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ในด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบัน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับนายจตุรงค์ วงษ์ปาน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลาดเป็ด (สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2560 เวลา 11.00น.) ได้กล่าวถึง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีทักษะด้านการบริหารจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และทักษะด้านอื่นๆที่สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติทำงาน

4. ผลการวิเคราะห์ในด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ผู้บริหารยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคคลในองค์กร และผู้บริหารมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับนายสมนึก คำแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยคล้า (สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2560 เวลา 10.30 น.) ได้กล่าวถึงทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ความรู้ความสามารถด้านการสื่อสารการจัดการผ่านสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ต้องมีความรู้ความสามารถด้านทักษะการสื่อสาร การจัดการผ่านสื่อเทคโนโลยีต่างๆมีความสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง

5. ผลการวิเคราะห์ในด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ การบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีความสามารถในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาครอบคลุมงาน 4 ฝ่ายของสถานศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับนายไพบุลย์ ปราบภูผล ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดศีลขันธาราม (วิทยาคม) (สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2560 เวลา 10.00 น.) ได้กล่าวถึงทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดการสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและภายนอก ต้องหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อการเรียนรู้

และพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

6. ผลการวิเคราะห์ในด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผู้บริหารรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และผู้บริหารมีกลยุทธ์และเทคนิควิธีการในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับนางสาวศิริลักษณ์ เฟ็งโอภาส รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนางใน (สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2560 เวลา 10.00 น.) ได้กล่าวถึงทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผู้บริหารที่ ย่อมจะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของคนทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารที่ดีจึงต้องสำรวจตนเองถึงข้อบกพร่องและหาแนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการใหม่และการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งในการดำเนินงานผู้บริหารต้องยึดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลจากการวิจัย เรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม เป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ร่วมงาน

1.2 ผู้บริหารควรยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคคลในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารควรมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการเพื่อให้ตนเองเป็นผู้บริหารที่มีการพัฒนาอยู่เสมอ

บรรณานุกรม

จิราภรณ์ ปกรณ์. (2557). *ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21. สืบค้น 20 กันยายน 2560.* จาก www.vcharkarn.com/varticle/60454.

ซารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.*

เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก. (2557). *การบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. ภาคนิพนธ์ครุศาสตร*

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). *การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา*. วารสารการศึกษาไทย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *การจัดการความรู้กับการบริหารราชการไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมเพื่อสังคม, 112.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. (2560). *แผนปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา*.
อ่างทอง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.

ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.